

Hoff prosjektet

UTREDNING

Dokumentets navn: Hoff prosjektet – Naturmiljø

Oppdragsgiver: Undervisningsbygg KF

Emneord i korresp./epost: Hoff prosjektet, utredning U-08b2

0	D	17.03.2023	EIBTH	TeB	TeB	Mindre justeringer i kap. 2 og 5
0	C	16.12.2022	EIBTH	TeB	TeB	Mindre justeringer
0	B	22.10.2021	EIBTH	TeB	TeB	Tilføyet avsnitt 7 – «Anbefalinger»
0	A	04.11.2020	EIBTH	LAIRO	TeB	For implementering
Regulering	Rev nr	Dato	Utarbeidet	Kontrollert	Godkjent	Status i prosess
Oppdragsnr.		Dokumentnr.		Filnavn.		
80221172		U-08b2		Hoff U-08b2-Naturmiljø		

Innhold

1. Sammendrag	3
2. Innledning.....	4
3. Ansvarlige og medvirkende i utredningen	5
4. Forutsetninger og henvisninger i utredningsprosessen	5
5. Utredning.....	6
6. Anbefaling.....	12
7. Konklusjon og beslutning	13
8. Vedlegg	13

1. Sammendrag

I forbindelse med omregulering av et større område på Skøyen i Oslo kommune for oppføring av bl.a. skole og boligbygg, har Norconsult AS på oppdrag fra Undervisningsbygg Oslo KF blant annet registrert naturmangfold i planområdet.

Hoffsbekken utgjør et viktig bekkedrag og eksisterende, naturlig kantvegetasjon langs vassdraget må ivaretas gjennom prosjektet. Det hadde også vært fordelaktig om forbygninger langs vassdraget ble fjernet og mere plass ble avsatt til kantvegetasjon.

Ellers er området i stor grad preget av fremmedarter, som er plantet i hekker og bed. Disse bør fjernes og leveres til komposteringsanlegg. En bestand av kanadagullris, som er klassifisert som en art med svært høy risiko for spredning i norsk fremmedartsliste, ble registrert langs Hoffsbekken. Ved eventuelle gravearbeider i dette området må det tas spesielle hensyn for å unngå videre spredning av arten.

Noen av de plantete trærne i området har nådd moderat størrelse. Det vurderes som fordelaktig å ivareta en del av disse samt å gi dem stor nok plass til fremtidig vekst. I tillegg anbefales oppheng av fuglekasser for arter som trives i urbane strøk, men som begrenses av tilgang på hekkeplasser.

Dette dokumentet er utarbeidet av Norconsult i oppdrag for Undervisningsbygg Oslo KF i kraft av følgende avtale:

- Rammeavtale for kjøp av rådgivende ingeniørtjenester, prosjekteringsgruppeledelse og tilgrensende oppgaver, datert 2017-07-11.
- Forlengelsesavtale datert 2019-03-01.

2. Innledning

Norconsult skal på oppdrag fra Undervisningsbygg Oslo KF prosjektere en ny grunnskole, flerbrukshall, omsorgsbygg, bibliotek og bydelsadministrasjon på Hoff, Skøyen. Figur 1 nedenfor viser planområdet. I dette notatet redegjøres det for eksisterende informasjon knyttet til biologisk mangfold i planområdet samt informasjon som fremkom gjennom befaringsav området i oktober 2020.

Notatet presenterer derfor situasjonen på eiendommen før rivningsarbeidet startet. Dette er i tråd med vanlig prosedyre, at økolog registrerer naturverdier og eventuelle forekomster av fremmede arter før planlagte arbeider starter opp.

Registrert vegetasjon, inkludert fremmede arter, som ble registrert i 2020 og som har blitt fjernet i forbindelse med rivning av eksisterende bygningsmasse i 2022 er tatt ut av rapporten.

Etter gjennomført rivningsarbeid fremstår tomten som skrotemark, før nybygg blir reist og utomhusplan og beplantning er på plass. I mellomtiden vil blottlagte jordmasser på eiendommen raskt bli utsatt for naturlig revegetering av pionerarter fra omkringliggende områder, hvorav noen sannsynligvis vil være fremmede arter. Anbefalinger for tomtens økologi, gitt i kapittel 7, beskriver blant annet håndtering av fremmede arter som krever tiltak ved massehåndtering.

Figur 1: Planområdet på Hoff er vist med svart figur.

3. Ansvarlige og medvirkende i utredningen

Firma	Navn	Rolle i prosjektet	Ansvar i utredningen
Norconsult	Eirik Bjerke Thorsen	Utreder	Forfatter
Norconsult	Lars Jørgen Rostad	Utreder	Fagkontroll
Norconsult	Terje Børsum	Oppdragsleder	Oppdragsleder

A = Ansvarlig, M= Medvirker

4. Forutsetninger og henvisninger i utredningsprosessen

I denne tidligfasen i prosjektet foreligger det kun et avgrenset planområde, utrederen har ingen ytterligere informasjon om fremtidig utvikling av området. Det er lagt til grunn at Hoffsbekken med eksisterende, naturlig kantvegetasjon ikke berøres.

5. Utredning

Planområdet preges av at det ligger i et urbant miljø med mye bygningsmasse og harde flater. Med unntak av noen smale striper med kantvegetasjon langs Hoffsbekken nordvest i planområdet er det vesentlige av trær og busker plantet og planområdet har svært lite naturlig preg.

Hoffsbekken, som renner gjennom planområdets vestre del, er registrert som viktig bekkedrag (ID BN00064055) i Miljødirektoratets naturbase (www.naturbase.no). Bakgrunnen for verdivurderingen er at Hoffselva er anadrom, med god bestand av sjøørret samt noe laks. Inntil for noen år siden utgjorde kulverten under Engebretsvei en fullstendig vandringsbarriere, men her er det utført fiskevandringstiltak i kulverten og fisken kan nå gå ytterligere om lag 150 meter lengre opp til endelig naturlig vandringshinder ved Damlihaugen.

I Artsdatabankens artskart (www.artsdatabanken.no) er Hoffbekken angitt som leveområde for elvemusling (sårbar (VU)). Arten skal ha blitt registrert i vannforekomsten rundt 1920. Undersøkelser foretatt i 2014 (Sandaas, K. og Enerud, J. 2014) resulterte imidlertid ikke i gjenfunn av arten, verken i substrat eller som larver på vertsfisk. Registreringen fra 20-tallet er forbundet med usikkerhet, i og med at det ikke foreligger belagt funn. Det er derfor en mulighet at det som ble registrert som elvemusling den gang egentlig var dammusling, som det finnes mye av lenger oppstrøms i vassdraget.

Utover den omtalte, eldre registreringen av elvemusling er det registrert noen rødlistede fuglearter i området. Det dreier seg om overflygende individer av hettemåke (VU), fiskemåke (nær truet (NT)) og hønsenhauk (NT). Ingen av disse artene har viktige funksjonsområder i tiltaksområdet.

Området ble befart av naturforvalter Eirik Thorsen 8. oktober 2020. Med unntak av Hoffsbekken med elementer av hjemmehørende kantvegetasjon ble det, som forventet, ikke registrert verdifulle elementer for biologisk mangfold. Det ble imidlertid registrert en rekke forekomster av fremmedarter, hvorav de med svært høy risiko (SE) og høy risiko (HI) for spredning blir presentert nedenfor.

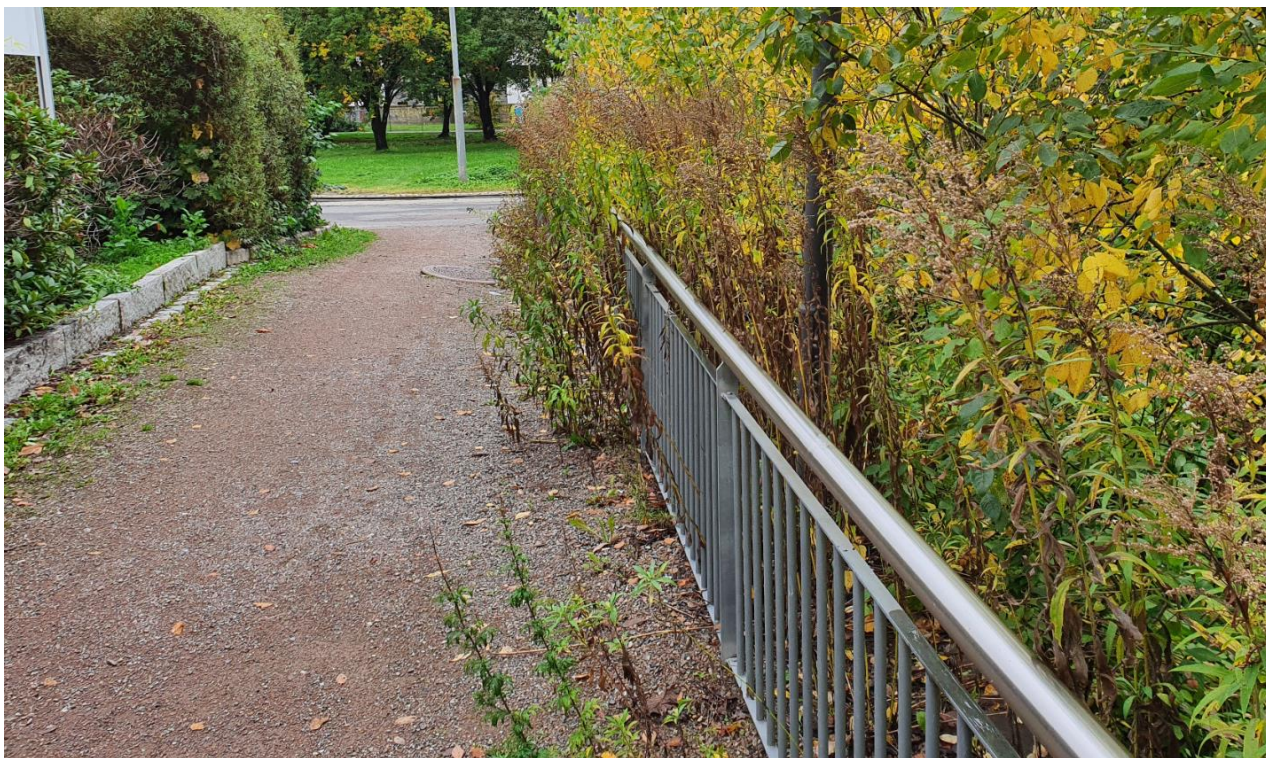
På vestre side i øvre del av tiltaksområdet står det noen større trær av bjørk, ask, alm og spisslønn langs vassdraget, ellers er kantvegetasjonen dårlig utviklet. Langs østre side av vassdraget har det etablert seg en del kanadagullris, denne er listet med status svært høy risiko for spredning i norsk fremmedartsliste. I tillegg er det store forekomster av både alaska- og sibirkornell i området rundt trikkeshøyfa, artene finnes med spredte forekomster også oppstrøms.

Vassdraget er delvis kanalisert i planområdet og svært lite areal er avsatt til kantvegetasjon. For vassdragets del hadde det vært positivt om forbygninger ble fjernet og mere plass ble avsatt til vassdraget og kantvegetasjon.

Figur 2: Kort strekning med fin kantvegetasjon langs vestre bredde av bekken nord i tiltaksområdet. I bildet sees større trær av bjørk og alm, samt småtrær av spisslønn og ask.

Figur 3: Kanadagullris til høyre i bildet, trikkesløyfa i bakgrunnen.

Figur 4: Tett kratt av alaska- og sibirkornell (begge SE) langs bekken i området ved trikkelsøyfen.

I en liten lokalitet helt vest i planområdet mot tilgrensende eiendom ble det registrert en forekomst av hvitsteinkløver eller legesteinkløver. Artsbestemmelse er utfordrende etter blomstring, men artene er begge kategorisert som SE og har lik spredningsøkologi. Steinkløverartene klassifiseres som arter med lavere risiko ved massehåndtering.

Sentralt i tiltaksområdet, Skøyen terrasse/Hovfaret, er området preget av bygg og asfalt med opparbeidete bed innimellom. Nær sagt alt som er plantet er fremmedarter i ulike risikokategorier, med unntak av enkelttrær som er hjemmehørende. De plantete trærne utgjøres av bjørk, selje, spisslønn og lind. Noen av disse har oppnådd moderat størrelse, men slik de står enkeltvis i dag har de ingen stor verdi for biologisk mangfold.

Ved trikkelsøyfen er det en noen gråseljer på plenarealet i øst. Trærne utgjør ikke noen del av kantvegetasjonen langs vassdraget da det nærmeste står i en avstand på ca. 15 meter med plenareal imellom vassdraget og trærne. Kantvegetasjonen langs vassdraget i trikkelsøyfen består av en smal brem med småvokste trær av bjørk, ask, spisslønn og alm iblandet store mengder alaska/sibirkornell (SE).

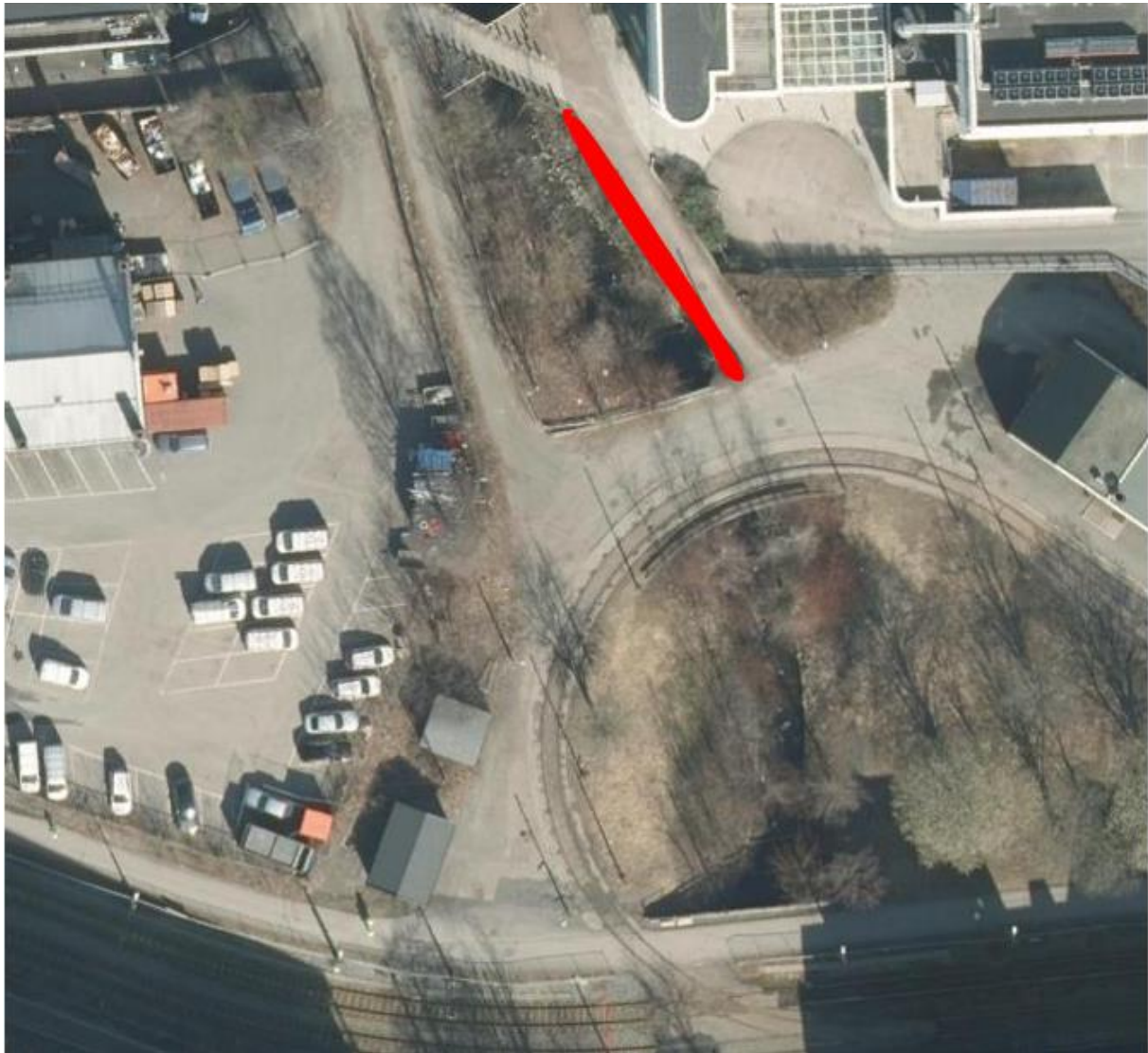
Figur 5: En gruppe med gråselje står på plenarealet øst i trikkesløyfen.

Figur 6: Langs vestre side av Nedre Skøyen vei er det plantet en hekk med alskakornell. Arten er listet med svært høy risiko (SE) i norsk fremmedartsliste (2018). Helt til høyre i bildet, i området der anleggsgjerdet er oppført, blir alskakornell avløst av blankmispel (også SE).

Ellers utgjøres all beplantning i Skøyen terrasse av fremmede arter, enten det står i bed eller er plantet i områder mellom biloppstillingsplasser. De dominerende artene er snøbær (høy risiko (HI)), blankmispel (SE) samt alaska/sibirkornell (SE).

Figur 7: Området hvor det ble påvist kanadagullris høsten 2020.

6. Vurdering

Med unntak av Hoffsbekken vurderes ikke planområdet å inneha elementer med særlig økologisk verdi i dag. Spredtstilte, plantede trær er av middels størrelse og selv om de sannsynligvis tjener som reirlokalteter for fugl i hekketiden vurderes de ikke å inneha særlige verdier på et landskapsøkologisk nivå.

Detaljplan for området er ikke endelig vedtatt på nåværende tidspunkt, men erfaringsmessig vil det være svært utfordrende å ivareta beplantning i planområder hvor store, nye bygg skal oppføres og utearealer for grunnskole skal opparbeides. Unntaket er selve Hoffselva med kantsoner, som er delvis beskyttet av vannressursloven § 11 samt retningslinjer hos Statsforvalteren i Viken og Oslo Kommune ved Bymiljøetaten. Noen trær vest på tomten vil også kunne bli spart, noe som hadde

vært en fordel. Nye grøntarealer kan med fordel etableres i tilknytning til Hoffsbekken for å øke bredden på disse stedvis svært smale kantsonene samt i tilknytning til eventuelle nye, åpne områder for overvannshåndtering i planområdet. Se ellers anbefalinger i kap. 7. For å bedre overvannssituasjonen for planområdet ville det videre vært gunstig med grønne tak på bygg, da gjerne med varierende dybder på vekstlag som kan gi grunnlag for flersjiktet beplantning. Plantevalg kan med fordel gjøres i samråd med økolog, for å øke andelen attraktive arter for pollinerende insekter.

7. Anbefaling

1. Naturlig, hjemmehørende kantvegetasjon langs Hoffsbekken må bevares. Det hadde også vært fordelaktig om forbygninger ble fjernet og mere plass ble avsatt til vassdraget og kantvegetasjon.
2. Dersom det skal graves i området med kanadagullris skal følgende prosedyrer følges:

Bekjemping før gravearbeider: Områder bør slås/luces før arbeid for å unngå spredning av frø i anleggsområdet. Arten kan videreutvikle frøstand selv om den kuttet når den står i blomst.

Hva gjøres med organisk avfall: Sendes til forbrenning eller kompostering (med 60°C i minst tre uker).

Kan massene gjenbrukes: Ja, kan brukes i arealer som skal skjøttes jevning (ukentlig).

Plenarealer f.eks.

Oppgraving: Graves opp slik at alt av røtter og jordstengler blir med. Dersom gravearbeider gjøres på høst, vinter og vår må det graves 0,5 m ned i en radius på 1,5 m rundt individet, pga. at det ligger jordstengler her. Dersom gravearbeider skjer på sommeren kan det graves 0,5 m ned i en radius på 0,5 m rundt nye individer. Topplaget (20 cm) i 2 meters radius rundt bør tas med.

Tildekking: Tildekkes med 3 m fyllmasser, eller med ugjennomtrengelig duk og 0,5 m fyllmasser.

Oppfølging: Bør overvåkes i 2-3 år. Ev. nye forekomster bekjempes.

Mellomlagring: Massene lagres oppå duk/tett dekke, og dekkes med ugjennomtrengelig duk.

Rengjøringskrav: Jordrester fjernes med avbørsting/spyling

Krav ved transport: Transporteres med tett bunn og overdekking

3. Andre fremmedarter i tiltaksområdet bør graves opp med rot og leveres til komposteringsanlegg for hageavfall, med mulig unntak av alaska/sibirkornell langs Hoffsbekken. Disse står svært nære vannforekomsten og graving i de bratte skråningene vil kunne gi ustabile kantsoner i tillegg til at det kan føre til at mye masser havner i vassdraget. Eventuell fjerning bør utføres sommerstid med lav vannføring og med lett utstyr.
4. Dersom trær av middels størrelse i tiltaksområdet kan bevares vil dette være en fordel. Spisslønn og lind kan bli store og vil trenge stor rotsone for å holde seg vitale. To til tre trær bør gis ca. 80 m² rotsone (5 meter radius rundt stammen) med gode jordmasser ned til en dybde av 50 cm. Dersom eksisterende trær ikke kan ivaretas bør det plantes nye, som får vekstforhold som beskrevet ovenfor.
5. For å bedre forholdene for fugl i området hadde det vært fordelaktig å henge opp fuglekasser på fasader/tak, gjerne tilpasset arter som gråspurv, pilfink eller tårnseiler. Plassering av fuglekasser bør gjøres i samråd med økolog.
6. Grønne tak med varierende vekstlag anbefales, og beplantningsplan bør utarbeides i samråd med økolog for å sikre godt innslag av attraktive arter for pollinerende insekter.

Konklusjon og beslutning

Besluttet dato:	
Beslutningsform (møte, epost etc)	
Besluttet av:	
Beskrivelse av beslutning:	

8. Vedlegg

